

(Nevyřešená) sbírka

na geometrické konstrukce

Úloha 1. Je dána přímka p a bod A na ní neležící. Zkonstruujte přímku q , která bude procházet bodem A a s p bude svírat úhel 50° .

Úloha 2. Sestrojte trojúhelník ABC , jestliže

- (a) je dána úsečka AB , $|AB| = 6$, a $v_c = 4$, $t_c = 6$;
- (b) je dána úsečka AB , $|AB| = 6$, a $b = 5$, $\gamma = 90^\circ$;
- (c) $c = 6$, $b = 5$, $\gamma = 90^\circ$;
- (d) $a = 6$, $b = 5$, $\beta = 50^\circ$ (zkuste dvě možné konstrukce);
- (e) $a = 3$, $\alpha = 60^\circ$, $\gamma = 90^\circ$;
- (f) je dána úsečka BB_1 (která je těžnicí t_b), $|BB_1| = 6$, a $\alpha = 45^\circ$, $b = 5$;
- (g) je dána úsečka AA_1 (která je těžnicí t_a), $|AA_1| = 5$, a $v_a = 4,5$, $c = 5,5$;
- (h) je dána úsečka AA_0 (která je výškou v_a), $|AA_0| = 5$, a $t_a = 6$, $c = 5,5$;
- (i) je dána úsečka BC , $|BC| = 5$, a $t_c = 5$, $v_c = 4,5$;
- ★ (j) je dána úsečka AA_1 (která je těžnicí t_a), $|AA_1| = 6$, a $t_b = 3,9$, $\beta = 70^\circ$;
- (k) $t_b = 5$, $v_b = 4$, $\gamma = 110^\circ$;
- (l) $t_c = 3,5$, $b = 4$, $\gamma = 90^\circ$; (Nápověda: Jaký je v pravoúhlém trojúhelníku vztah mezi délkami t_c a c ? Proč?)
- (m) je dána úsečka AA_1 (která je těžnicí t_a), $|AA_1| = 4$, a $b = 5$, $c = 4$;
- (n) $t_c = 3,5$, $b = 5$, $\gamma = 65^\circ$;
- (o) $a = 5$, $t_c = 4,5$, $v_b = 4$;
- (p) je dána úsečka BC , $|BC| = 6$, a $v_a = 4$, $t_b = 4,5$;
- (q) $t_a = 5$, $t_b = 6$, $t_c = 4$;
- (r) $r = 4$ (poloměr kruž. opsané), $c = 5$, $t_c = 3,5$;
- ★ (s) $v_c = 5$, $b = 6$, $\varrho = 2$ (poloměr kruž. vepsané).

Úloha 3. Sestrojte čtyřúhelník $ABCD$, jestliže

- (a) $|BC| = 5$, $|AC| = 6$, $|CD| = 4$, $|\sphericalangle DAB| = 80^\circ$, $|\sphericalangle BCD| = 100^\circ$;
- (b) je to rovnoběžník, je dána úsečka AB , $|AB| = 3$, $|BD| = 5,5$, $v_{AB} = 4$;
- (c) je to kosodélník, $v_{AB} = 4$, $|AC| = 5$.

★ **Úloha 4.** Sestrojte všechny kružnice, které

- (a) se dotýkají dvou daných rovnoběžných přímek a dané kružnice ležící uvnitř pásu;
- (b) se dotýkají daného přímky p a procházejí danými body A ($A \in p$) a B ($B \notin p$);
- (c) mají poloměr 1, dotýkají se dané přímky p a prochází daným bodem A ($A \notin p$) (rozeberte, za jakých okolností má úloha kolik řešení);
- (d) mají poloměr 1, dotýkají se dané kružnice k a prochází daným bodem A ($A \notin k$) (rozeberte, za jakých okolností má úloha kolik řešení).

★★ **Úloha 5** (Mascherionovské konstrukce). Je dokázáno, že všechny konstrukce, které lze provést pravítkem (bez měřítka) a kružítkem, lze provést i *jen kružítkem* (přičemž předpokládáme, že přímka či úsečka je „zkonstruovaná“, pokud jsou zkonstruovány dva (krajní) body na ní). Jen pomocí kružítko proveďte: (a) k AB nalezněte úsečku dvojnásobné délky; (b) k bodu C neležícím na AB sestrojte bod osově symetrický podle AB ; (c) ke kružnici k se středem O neležícím na přímce AB sestrojte průsečík k s AB ; (d) k AB nalezněte bod C tak, aby platilo $AB \perp AC$; (e) sestrojte střed úsečky AB . (Pokračování třeba někdy příště.)